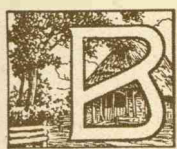

De meid met den toegenaaiden rokzak.

Naar het Duitsch van P. ROSEGGER, door HAJEM.

Bij den Steckenboer in den Stock hadden ze 'n oude meid. Die was wereldberoemd, d. w. z. haar roep ging door het geheele woudland, aan den eenen kant wel tot Mürz en aan den anderen kant tot in het dal van Stanz. En nog veel, veel verder. Het praatje liep, dat zelfs daar beneden, in Graz, de grootlui's stad, de meid Ernesta Guggenhoferin ergens, in alle eer en deugd, stond opgeschreven.

Die merkwaardige meid had namelijk 'n toegenaaiden rokzak. Door de week merkte je niets. Als er 'n arm menschenkind in de buurt kwam, dat met open oogen naar den blauwen of grauwen hemel stond te kijken, of er eindelijk niet eens iets om te eten naar beneden zou komen vallen, dan tastte Ernesta in haar zak en haalde 'n broodkorst te voorschijn, of 'n paar gedroogde peren, of ook wel 'n kreuzer, en vroeg het menschenkind, of het zoo goed zou willen zijn, om het aan te nemen; onder het werk kon zij die bobbels in haar zak niet velen. Zondags echter, als zij over den bergrug naar de witte kerk van de heilige Katherina ging, had ze 'n korten, dikken zwilken rok aan. Die rok had roode en witte strepen, welke van boven naar beneden liepen, en twee diepe zakk'en, een aan den rechterkant en een aan den linkerkant, net zoo als de mannen in den broek. Die aan den linkerkant bevatte velerlei zaken, zooals 'n schaar, 'n bruine rozenkrans, en vaak ook 'n broodje of 'n paar peren, juist voor zulke menschenkinderen, die naar den hemel kijken, of er niet iets eetbaars uit komt vallen. Als Ernesta echter, zonder er bij te denken, in den rechterzak wilde tasten, dan — gleed de hand, van buiten langs de roode streep naar beneden en kwam onverrichterzake terug; want de zak was toegenaaid. Als ze, op het bergpad, over het hek klom, dan leek 't wel, of in dien zak 'n plat, hoekig voorwerp zat. 'n Gebedenboek kon 't niet zijn, want lezen kon ze heelemaal niet, en 'n dienstbodenboekje was 't ook niet, want Ernesta hield zich met dergelijke kunsten niet op. De kenteekenen: braaf, vlijtig en trouw waren, zoolang als ze leefde, van haar noch gezegd, noch geschreven — wat zal 'n mensch ook anders zijn? Daar praat men eenvoudig nie. over. Dertig jaar lang was Ernesta bij den Steckenboer in den Stock als stalmeid in dienst geweest. Toen werd ze op 'n zekeren dag opgeroepen, om te Kindberg voor de heeren te verschijnen. De vreeselijkste tijd, dien zij in haar leven had doorgemaakt, uitgezonderd dan het jaar, toen er zoo'n erge veeziekte had geheerscht, en alle koeien en kalveren in haar stallen aangetast waren geweest. En als ze nou 's in de gevangenis werd gestopt! Ja, maar waarom dan, wat had ze dan uitgevoerd? Men ried haar aan, niet te gaan, maar zij dacht, dan kon 't wel eens net zoo met mij gaan, als met die oude Zigeunerin, die door den „Standarm" werd gehaald. Nee, dan zou ze, in Godsnaam, maar liever vrijwillig gaan, en hoe dichter zij het mooie marktplaatsje Kindberg naderde, hoe moediger ze werd en hoe nieuwsgieriger om te vernemen, wat men van haar wilde. Voordat het bureau opening, deed zij zich voor alle zekerheid in 'n herberg nog eens flink te goed aan 'n portie vleeschsoep en een karafje wijn. Op het bureau waren meer menschen, maar aan niemand was iets verdachts te zien. Eindelijk kwam er 'n groote heer, met 'n witten baard, die eenige namen afriep, waar onder ook dien van Ernesta Guggenhoferin.

„Is u dat? Heet u zoo? Bij den Steckenboer, niet waar? In orde." En toen kwam 't: „U hebt dertig jaar lang, onafgebroken, bij een en denzelfden boer gediend. U ontvangt hier 'n premie." — Een heel dun, bruin boekje gaf hij haar in de hand. „Goed wegstoppen, dat je 't niet verliest! Ja, nu kunt u wel weer heengaan."

Buiten het stadje, bij den eersten den besten boom, zette zij zich in de schaduw, om eens te kijken, wat er nou toch wel in dat boekje zou zijn. De afbeelding van 'n Heilige of misschien wel van de Moeder Gods. Zou 't ook gewijd zijn? Dat had ze eigenlijk moeten vragen. — Lieve Hemel, nu moest ze nog schrijven gaan leeren op haar ouden dag! Want het boekje bevatte witte, geliniëerde bladen, net als voor 'n schoolkind. Op het eene blad staat iets geschreven. Dat zal 'n voorbeeld zijn, zoo iets zal 't wel wezen. Enfin, laten we het maar weer in den zak steken en naar huis gaan.

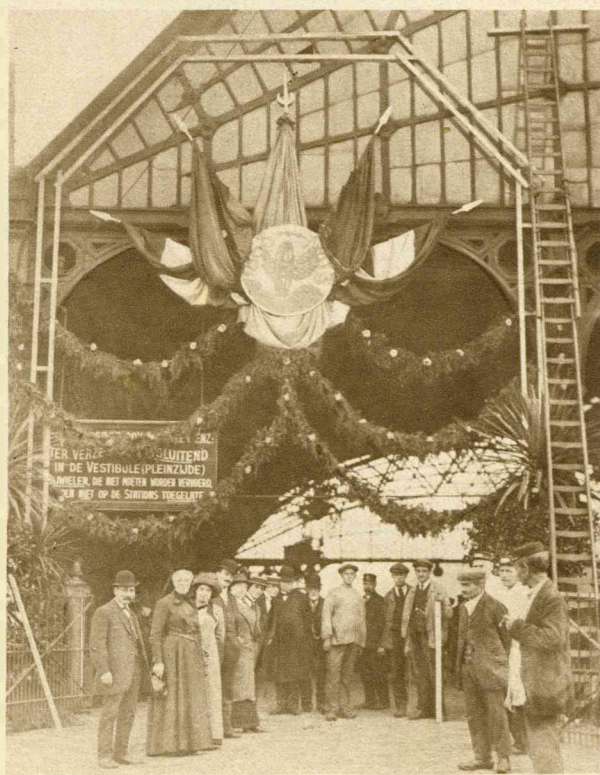
De lieden van den Steckenhof braken zich het hoofd, maar ook in de gebroken hoofden was niets te vinden, dat opheldering gaf omtrent het bruine boekje. Zou de jongen van den boschboer 't niet weten? — Natuurlijk, die wist 't ook niet. Die zag alleen maar, dat op het eene blad 'n zegel stond, met cijfers er voor en er achter, en daartusschen 'n paar namen, die geen mensch kon lezen. Maar, kijk — heelemaal vooraan, 't zat 'n beetje dichtgeplakt — toch ook iets moois. Een engel en daarboven, met sierlijke letters geschreven: Stiermarkensche Spaarbank. — „Aha!" zeiden de menschen, „Je moet gaan sparen, Ernesta, dat bedoelen ze. Later moet je dan belasting betalen. 't Is om je geld te doen. Wees maar wijzer!"

Anders de Steckenboer, toen hij zelf het boekje in oogen-schouw nam.

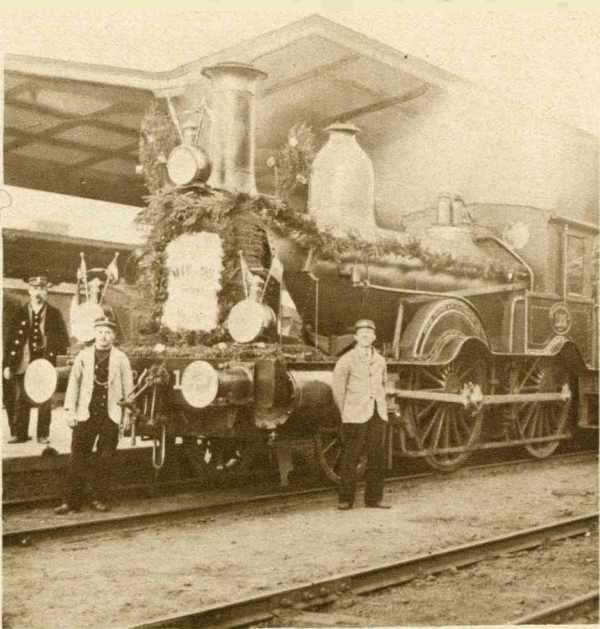
„Ernesta," zei hij, en haast plechtig kwam 't er uit. „t Doet me plezier, dat je 't gekregen hebt. 'n Onderscheiding. Verdiend heb je 't. Honderd gulden heb je nou op de spaarbank staan. 't Is 'n gift van het land en jouw eigendom."

't Was van dat oogenblik af, dat de meid 'n toegenaaiden

FEESTVIERING STAATSPoor.

DE VERSIERING VAN HET WEESPERPOORTSTATION TE AMSTERDAM.

DE VERSIERDE LOCOMOTIEF VAN EEN PERSONENTREIN ZWOLLE-HENGLO.

EEREPOORT VOOR DE CENTRALE WERKPLAATS TE ZWOLLE.

rokzak had. Ze bleef daarna nog tien jaar bij den Steckenboer, toen nog tien jaar en eindelijk werd er niet meer over blijven noch over gaan gesproken. De oude meid stond thans in hoog aanzien. Niet omdat ze 'n goede dienstbode was, maar omdat ze geld had. 'n Schotel vol geld als je 't bij elkaar zag. Honderd gulden, geen cent minder.

Er zijn menschen, die in hun jeugd 'n leelijk gezicht hebben en eerst dan prettig zijn om aan te zien, als de opgeblazen rooie wangen 'n beetje geslonken en weeker geworden zijn en fijne rimpeltjes krijgen. De beekleider Hetzel vond, dat Ernesta steeds knapper werd. Hetzel was 'n oud-soldaat en watermeester van de streek. Hij had de opdracht, uit de beek, al naar 't noodig was, de molens te voeden en de weiden te bevoeien. Dat waterig beroep maakte hem nu niet bepaald vet; doch hij vleide zich met de hoop, dat hem eenmaal in zijn leven toch nog wel 's een groot geluk te beurt zou vallen. Intusschen kwam hij tot de ontdekking, dat de meid Ernesta 'n goed hart had.

„Heb ik!" lachte zij, en sloeg met de vlakke hand op den toegenaaiden rokzak, dat 't klonk. De vorm van dat antwoord was niet bijster naar zijn zin, hij zei niks meer.

Voor kleine diensten was zij altijd te vinden, hetzij een arme stumperd wachtte op het uit den hemel vallen van eten, hetzij 'n andere dienstknecht nieuwe schoenriemen of naald en garen, dan wel 'n pijp tabak erg noodig had. Dat ging van het loon af, en de rokzak bleef toegenaaid. Daar ze geen familie had, vroeg eens op 'n avond de Steckenboer haar, wat ze van plan was, met het spaarbankboekje te doen? Wat er mee gedaan moest worden, voor het geval, dat zij 's — nou, we mogen er toch wel 's over praten, voor het geval, namelijk, dat zij er niet meer zijn zou. —

De meid zat juist onder 'n koe en molk 'n wit, spat-tend straaltje in den emmer. „Maar wat denk je dan, baas, ik ben er omers!"

„Jawel, in zoover heb je gelijk, Ernesta. Ik wou alleen maar zeggen: wie zal op jouw geldje passen. 't Is niet veilig, er zijn weer zigeuners in den omtrek. Vaak denk ik, als we allemaal op het land zijn: het huis staat alleen en de kisten hebben geen sloten. Ook jouw kleerkist, waar de mooie Zondagsche rok in ligt, heeft er geen. Op mijn kast is er wel een, en als je soms bezorgd bent voor je boekje, dan wil ik 't graag voor je bewaren."

„Kom, malligheid!" antwoordde zij. „Wie zal dat boekje nou wegnemen! 't Is immers stevig ingenaaid!"

Toch begon zij, na dien tijd, den zwart-rood gestreepten rok, die jaren lang haar Zondagsche kleed was geweest, nu ook door de week te dragen. Want nog beter dan 'n ijzeren slot is 'n levende wachter! dacht ze, en na onderzocht te hebben, of de naden van den zak, boven en onder, nog goed vast zaten en nergens 'n gaatje was in de stof, was ze heelemaal gerust en droeg haren schat bij zich. 's Nachts legde zij den rok onder het hoofdkussen en deed haar avondgebed, waarna 'n christenmensch onbezorgd mag inslapen.

Zoo kwam Ernesta, met haar toegenaaiden zak goed en wel 'n aantal jaren door. En toen ze al aardig oud was geworden, klaagde ze eens aan 'n pastoor op den Sonnberg, die haar biechtvader was, haar nood over de zorg voor het spaarbankboekje. De geestelijke werd daarover zoo bedroefd, dat hij de handen vouwde in zijn schoot en het hoofd naar den rechterschouder boog. „Zorg!" zei hij, met zachte, bewogen stem, „dat zou niks zijn, Ernesta! Maar als jou dat geld bezwaart, werp het dan van je, opdat je ziel geen schade lijde. Dat wil zeggen, nou niet precies op straat werpen, zoo is 't niet bedoeld. Er heerscht zoo veel gebrek. Heb je ons zijaltaar wel 's goed bekeken? Wat was nou meer noodig, dan dat de heiligen daarvan eens op nieuw verguld werden! Je kunt, natuurlijk, met je geld doen, wat je wilt, God beware me, dat ik trachten zou, jou tot het een of ander over te halen. In hoever, echter, zoo'n schenking aan de kerk of iets anders tot troost voor je ziel noodig is, dat zul je zelf het beste kunnen beoordeelen. 'n Stuk of wat zielmissen voor je overleden bloedverwanten — dat zou hun ook geen kwaad doen. Nou, overleg 't nog maar 's bij jezelf en wel thuis. En zorg, dat je niks verliest."

Onderweg naar huis dacht ze al niet meer aan de woorden van den pastoor, ook niet aan haar boekje, doch alleen maar aan haar stalbewoners. Ze was toch 'n slecht mensch, dat ze er zoo maar op uit kon gaan, terwijl thuis het arme vee bij de leegte kribben moest staan. Dan echter toog zij des te vlijtiger aan het werk en verontschuldigde zich met teedere woordjes bij het vee, dat ze het zoo lang had laten wachten. Het werk in den stal kon zij nu niet meer zoo goed volbrengen, als de boer het wel verlangde; maar 'n andere meid liet zij er niet aankomen; liever werkte ze zelf dag en nacht.

„Je doet niet verstandig," zei Hetzel weer eens tegen haar, toen hij, in plaats van altijd dat water, ook eens melk willende hooren ruischen, haar een bezoek bracht. Meteen keek hij dan graag eens uit naar het geluk, of het dan eindelijk niet komen zou. „Je doet niet verstandig, Ernesta," zei hij tegen haar, „als ik zooveel geld had, als jij, denk je, dat ik dan nog 'n vinger zou uitsteken! Om den drommel niet! Dan ging ik in het hooi liggen, met de wijnflesch en 'n pijp naast me — en liet violen maar zorgen!"

„Jou ouwe waterplas, dat kan je ook zonder geld wel doen!" lachte het oudje, vroolijk, „'n hooiberg en 'n ouwe wijnflesch, daar is nog wel ankommen an!"